

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tat-3 ta' Marzu, 2021

Appell Inferjuri Numru 150/2018 LM

Angelo Falzon bin-numru tal-karta tal-identità 14353(G)
(*"l-appellat"*)

vs.

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)
(*"l-appellanta"*)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-socjetà intimata **Bank of Valletta p.l.c.** [minn issa 'l quddiem "*is-socjetà appellanta*"] mid-deċiżjoni mogħtija fit-12 ta' Settembru, 2018, fil-każ numru 117/2017 u bl-okkju premess [minn issa 'l

quddiem “id-deċiżjoni appellata”), mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa ’l quddiem “l-Arbitru”), li permezz tagħha ddecieda dwar l-ilment tarrikorrent **Angelo Falzon** [minn issa ’l quddiem “l-appellat”) billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(ċ) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta’ Malta ordna lisocjetà appellanta sabiex tħallas lill-appellat is-somma ta’ ħamest elef, mitejn u sebgħa u erbgħin Euro u tnejn u disgħin ċenteżmu (€5,247.92), bl-imgħaxijiet legali mid-data meta l-appellat ippreżenta l-ilment tiegħu quddiemu, sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż kontriha.

Fatti

2. Il-fatti ta’ dan il-każ huma kwazi kollha identiċi għal dak tal-appell deċiż minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, fis-16 ta’ Diċembru, 2019, flismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru 23/2018).

3. Għandu jingħad li fil-każ odjern l-appellat kien aċċetta l-offerta tasocjetà appellanta fit-30 ta’ Ġunju, 2011, skont kif jirriżulta mill-kopja tal-*Form of Acceptance and Transfer* esebita *a fol.* 62 tal-atti, sabiex b’hekk huwa kien intitolat għall-ħlas tas-somma ta’ tnax-il elf, seba’ mija u sebgħa u għoxrin Euro u wieħed u disgħin ċenteżmu (€12,727.91). Dan wara li huwa kien investa filfond magħruf bħala *La Vallette Multi Manager Property Fund* [minn issa ’l quddiem “LVMMPF”) is-somma komplessiva ta’ dsatax-il elf Euro (€19,000.00) skont il-kopja tal-*Contract Note a fol.* 10 tal-atti.

Mertu

4. L-appellat intavola proċeduri quddiem l-Arbitru fis-7 ta' Settembru, 2017, kontra s-soċjetà appellanta permezz tal-preżentata ta' ilment fejn iddikjara li huwa kien investa flusu fil-LVMMPPF, iżda dan falla wara xi żmien mingħajr ma huwa ngħata kumpens sħiħ peress li huwa kien ġie meqjus bħala investitur professjonali. Iddikjara li huwa kien irċieva 75% tal-ammont kollu investit u għalhekk talab rifużjoni tal-kumpliment fl-ammont ta' €6,271.09, u anki l-ħlas tal-ispejjeż legali

5. Is-soċjetà appellanta wiegħbet għall-ilment billi eċċepiet is-segwent: preliminarjament (a) l-Arbitru ma kellux il-kompetenza skont il-liġi sabiex jieħu deċiżjoni fir-rigward tal-kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet; (b) l-Arbitru ma kellux jieħu konjizzjoni tal-ilment *ai termini* tal-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta peress li kienet seħħet transazzjoni; (ċ) l-Arbitru ma setax jieħu konjizzjoni tal-każ stante li huwa kellu s-setgħa li jittratta biss ilmenti mressqa minn "klijenti eligibbli"; (d) hija ma kinitx il-leġittimu kontradittur; (e) l-appellat kien biegħ u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tiegħu, anki dawk litigjużi lis-soċjetà appellanta; (f) il-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 1222, tal-artikolu 2153 u tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta; (g) l-investment kien sar fuq bażi ta' *execution only*; (g) hija ma kienet bl-ebda mod responsabbli għall-ħlas ta' danni jew xort'oħra lill-appellat għal xi aġir allegatament illegali da parti tagħha; (ħ) l-ispejjeż tal-proċedura kellhom jithallsu mill-appellat.

Id-Deciżjoni Appellata

6. L-Arbitru wasal għad-deciżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għall-appell odjern:

“Eċċezzjonijiet Preliminari

Eċċezzjonijiet dwar Ġurisdizzjoni

Il-provditur tas-servizz qajjem l-eċċezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m’għandux jisma’ dan il-każ għaliex m’għandux il-kompetenza taħt il-liġi li jiddeciedi dwar kuntratt ta’ transazzjoni bejn il-partijiet li saret res judicata liema kwistjoni tista’ titqajjem biss quddiem il-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili b’mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wieħed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(ċ) tal-Kap. 555 u li fil-konfront tal-BOV l-ilmentatur mhuwiex ‘klijent eligibbli’.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ġie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Liġijiet ta’ Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tiegħu. Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jiġi mitlub jiddeciedi, iżda hija stabbilita fuq kriterji oġġettivi li l-legiżlatur deherlu li għandu jstabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Liġijiet ta’ Malta, (fn. 25 Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555) l-Arbitru għandu l-kompetenza li ‘jisma’ lmenti skont il-funzjonijiet tiegħu taħt l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imġiba ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji.’ M’hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista’ jisma’ kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsaħħaħ minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bħala dik li ‘jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.’ L-istess, m’hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa’ fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Għalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun ‘klijent eligibbli’ u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun ‘provditur tas-servizzi finanzjarji’ skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

‘Klijent eligibbli’ huwa definit bħala: ‘klijent li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lill-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdi xi

servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.' (fn. 27 Kap. 555, Art.2) L-istess Artikolu jipprovdi li "klijent" għandu jinkludi, persuna fiżika, inklużi s-suċċessuri tagħha fit-titolu jew mikrointrapriża.'

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

"provditur tas-servizzi finanzjarji" tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie liċenzjat jew awtorizzat xort'oħra mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta jew kull ligi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluż iżda mhux limitat għal servizzi ta' investment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta' kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...' (fn. 27 Ibid.)

L-ilmentatur odjern huwa klijent eliġibbli filwaqt li l-provdituri tas-servizz huwa provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jiġu sodisfatti dawn ir-rekwiżiti tal-ligi u, għaladarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma' ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħu, basta jkun marbut ma' xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta' servizz li jaqa' taħt id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legiżlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru ħlief għal dak li jipprovdi l-istess Att. Pereżempju, l-Arbitru jista' jisma' każi li jmorru lura sal-1 ta' Mejju 2004, (u mhux aktar), u 'jista' jagħti rimedju pekunjarju għal kull ilment sa massimu ta' €250,000.'

Li kieku l-legiżlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fiċ-ċirkostanzi li qed jgħid l-provditur tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-legiżlatur m'għamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċhad dawn l-eċċezzjonijiet u għaladarba gie deċiż li l-ilmentatur huwa klijent eliġibbli u jista' jresaq l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tiegħu u ser jikkunsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qal il-provditur tas-servizzi finanzjarji li qed isostni li l-każ huwa wieħed magħluq għaliex seħħet transazzjoni bejn il-partijiet liema transazzjoni għandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovdi l-Kodiċi Ċivili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz kien qed joffri servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provditur tas-servizz mhuwiex kumpannija ordinarja li daħlet f'xi

kuntratt sempliċi ma' kontraent ieħor, imma l-provditur tas-servizz huwa kumpannija li taħdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hija soġġetta għal skrutinju akbar, anke minn regoli ad hoc, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

Dan ġie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tal-22 ta' Ġunju 2012, (fn. 28 Report on the MFSA Investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund) fejn għamlitha ċara li l-BOV kien sugġett għall-guidelines applikabbli qabel l-2007 u l-Investment Services Rules minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni ġuridika kemm liġijiet, regoli u regolamenti prattiċi u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet superviżjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke liġijiet u Direttivi (fn. 29 Kap. 555, Art 19(3)(c)) li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni ġuridika li nħolqot bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz m'hijjex waħda regolata esklussivament mill-Kodiċi Ċivili u fejn si tratta relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Liġijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintużaw espressjonijiet mhux ġusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodiċi Ċivili u l-Kodiċi tal-Kummerċ. (fn. 30 Kap. 378, Art. 47(B))

L-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Każ Nru. 028/2016 deċiż minnu fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 31 Dan il-każ jinsab fuq il-link: <https://financiararbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u semma r-raġunijiet għalfejn ma seħħetx transazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kunċett tal-pacta sunt servanda f'dawn il-każi fejn si tratta kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant kellu l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Aċċettazzjoni saru f'ċirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq għażla ħlief li jaċċetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu tagħha u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed iċedu d-drittijiet litigjużi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed iċedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli inġusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddaħħlu.

Ġaladarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħħet l-ebda transazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-każ.

Peress li, kif ingħad, l-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod 'ekonomiku u mħaffef', (fn. 32 Kap. 555, Art 19(3)(d)) qiegħed jagħmel referenza għal dak li ġie deċiż minnu fil-Każ Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 33 Dan il-każ jista' jinsab fuq il-link: <https://financiararbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u r-raġunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-każ f'dan ir-rigward, għandhom jgħoddu wkoll għal dan il-każ.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċċad l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza."

L-Appell

7. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fit-2 ta' Ottubru, 2018, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata, filwaqt li tilqa' l-eċċezzjonijiet tagħha, jew liema minnhom, u tiċċad it-talbiet kollha tal-ilmentatur bl-ispejjeż tal-appell odjern u dawk tal-proċeduri arbitrali kontrih. Is-soċjetà appellanta tgħid li tħoss ruħha aggravata bid-deċiżjoni appellata għaliex: (1) l-Arbitru kompletament skarta jew ma tax każ ta' numru ta' eċċezzjonijiet u sottomissjonijiet tas-soċjetà appellanta; (2) l-Arbitru ma kellu l-ebda kompetenza jiddeċiedi l-ilment; (3) l-Arbitru għamel apprezzament żbaljat tal-liġi meta ddeċieda, jekk iddeċieda, li l-ilment ma kienx frivolu u vessatorju skont il-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555; (4) l-Arbitru għamel ukoll apprezzament ħażin tal-liġi u tal-fatti meta ddeċieda li jiċċad l-eċċezzjonijiet tal-preskrizzjoni *ai termini* tal-artikolu 1222, tal-artikolu

2153 u tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16; (5) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta warrab il-klawsoli kompromissorji mill-kuntratt ta' transazzjoni iżda fl-istess ħin żamm il-kuntratt fis-seħħ; (6) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta kkunsidra jekk l-appellat kienx investitur b'esperjenza; (7) l-Arbitru għamel żbalji fil-kalkoli tal-kumpens.

8. Permezz tad-digriet tagħha tad-19 ta' Ottubru, 2020, din il-Qorti fid-dawl ta' dak li jipprovdi għalih il-para. (e) tas-subartikolu 19(3) tal-Kap. 555, irrevokat *contrario imperio* d-digriet tagħha, kif diversament preseduta, tas-26 ta' Ottubru, 2018, u ordnat l-isfilz tan-nota li kienet giet ippreżentata mis-soċjetà appellanta fit-18 ta' Ottubru, 2019, filwaqt li skartat l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni eċċepita mis-soċjetà appellanta a tenur tal-para. (f) tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16.

9. L-appellat wieġeb fid-29 ta' Ottubru, 2018, fejn issottometta li d-deċiżjoni appellata kienet waħda ġusta u timmerita konferma minn din il-Qorti.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

10. Sabiex il-Qorti tevita tirrepeti dak kollu li diġà ntqal minn din il-Qorti kif diversament preseduta fis-sentenza tal-appell tas-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiċċju tal-Provincjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru: 23/2018) u li għaliha għamlet riferiment aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tiddikjara li l-konsiderazzjonijiet *kollha* li saru f'dik is-sentenza, japplikaw

mutatis mutandis għal dan l-appell u li m'għandhiex x'izzid ma' dak li ntqal fl-imsemmija sentenza.

Decide

Għaldaqstant, għall-istess raġunijiet li ngħataw fis-sentenza mogħtija fis-16 ta' Diċembru, 2019, minn din il-Qorti, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell Numru: 23/2018), tilqa' l-appell u tħassar id-deċiżjoni tal-Arbitru tat-12 ta' Settembru, 2018, filwaqt li tiċhad l-ilment tal-appellat bl-ispejjeż tal-proċedura arbitrali u dawk tal-appell odjern kontrih.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**